

מאת: דבורה עומר
 איורים: פפי מרזל
 הוצאה: דני ספרים
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

שיחה

הזדמנות להרחיב ולספר לילדים על נחישותו וההתמדה בה חידש בן-יהודה את השפה העברית בסיפור רמזים רבים לאישיותו של אליעזר בן-יהודה, ולאורח החיים של משפחתו. זו הזדמנות להרחיב ולספר לילדים על נחישותו וההתמדה בה חידש בן-יהודה את השפה העברית, להבליט את החוב שלנו כלפי מפעל חייו, וגם לתאר את החיים בבית משפחת בן-אליעזר.

העשרה

האם בקרב הורי הגן שלך יש הורים שיודעים לספר סיפורים? "היה-היה": הסיפור מציג את אבא של נוני, ש"הוא מספר סיפורים מאין כמוהו". האם בקרב הורי הגן שלך יש הורים שיודעים לספר סיפורים? כדאי לשוחח על כך עם הילדים, אשר בוודאי ישמחו לשתף אותך ואת חבריהם ב"כישורים המיוחדים" של הוריהם! זו גם הזדמנות להכיר היבט אחר של ההורים וייתכן שבעקבות הספר, אבא או אמא של אחד הילדים יסכים לבוא לגן ולספר סיפור לילדים, ממש כמו בספר של דבורה עומר.

המחשה

להמחיא את הסיפור עם ילדי הגן
תוכלי להמחיא את הסיפור עם ילדי הגן, עם דגש על הרגשות של בן-ציון לנוכח סירוב אביו לאפשר לו לשחק עם ילדים שאינם דוברי עברית.

צִיָּרָה

סביבון מעיגול צבעוני ועפרון.
דבורה, אמו של בן-ציון, הכינה סביבון מעיגול צבעוני ועפרון. צורת הסביבון המסורתי ("דריידל" בידיש, מלשון "דרייען" [לסובב]) היא לא עיגול אלא ריבוע, עם אותיות על גב הסביבון: נ ג ה ש. האותיות מייצגות את הביטוי "נס גדול היה שם". הן גם רומזות על כללי המשחק בידיש: נ ("נישט" [לא כלום]), ה ("האלב" [חצי]), ג ("גאנץ" [הכל]), ש (שלעכט" [רע]). בישראל החליפו את האות "ש" באות "פ", כדי לציין "נס גדול היה פה".

משחק

תצוגת סביבונים
תוכלי לבקש מילדי הגן להביא לך סביבונים שונים מהבית, לערוך תצוגת סביבונים ולשחק בהם בגן. לחצי כאן לקרוא הסבר למשחק הסביבון.

העשרה

הידעת?

הידעת? עלו מספר הצעות נוספות לתרגום המילה "דריידל", שלא נקלטו בעברית מודרנית: ביאליק קרא לו "פֶּרְפֶּר", מנדלי מוכר ספרים [חזרזר], אברונין [סוב סוב], ונמצא גם הכינוי "מגדל עוז", שמקורו אינו ידוע.

חגיגה של נס תחיית השפה העברית!
הסיפור מזמין חגיגה של נס תחיית השפה העברית! תוכלי לעסוק באלף-בית העברי באפיית עוגיות בצורת אותיות, הכנת מגנטים להרכבת מילים, זיהוי כתבי-יד וגופנים ("פונטים") שונים, ועוד.

"סביבון" לצעצוע שמסתובב
בן ציון המציא את המילה "סביבון" לצעצוע שמסתובב. גם ילדיכם יכולים להמציא שמות עבריים לצעצועים שלהם! נסו לחשוב יחד איך כדאי לכנות משחקים ביתיים כמו לגו, פליימוביל או דומינו ☑ או כל משחק אחר שעדיין אין לו שם בעברית. נשמח אם תשלחו אלינו את הרעיונות שלכם!

מילה חדשה
גם מבוגרים ממשיכים ללמוד מילים חדשות. אם קראתם או שמעתם מילה חדשה בעברית בזמן האחרון, תוכלו לשתף בה את הילדים ולשמוע מהם על מילים חדשות שלמדו.

הצעצועים שאתם אהבתם לשחק בהם בילדותכם
הצעצועים שכן ציון שיחק בהם שונים מאלה שיש לילדינו היום. זו הזדמנות לספר לילדיכם על הצעצועים שאתם אהבתם לשחק בהם בילדותכם. תוכלו גם לתאר אילו סביבונים היו לכם, ואילו יש לכם היום.

מכינים סביבון

מכינים סביבון: ממש כמו דבורה, אמו של בן ציון, אפשר להכין סביבון בבית. קחו תקליטור או הכינו עיגול מקרטון וצבעו אותו בצבעים יפים. נעצו עיפרון בחור במרכז, והרי לכם "הסביבון הראשון" שאיתו שיחק בן ציון.

ערב משפחתי וליהנות יחד עם משחקים וצעצועים פשוטים
הסביבון הקטן הכניס הרבה אור ושמחה לחיים של בן ציון בזמנים של קושי ובדידות. עונת החורף מתאימה
במיוחד לבילוי משפחתי בבית. ניתן לארגן ערב משפחתי וליהנות יחד עם משחקים וצעצועים פשוטים ☺ כמו
בתקופה של בן ציון בן יהודה.

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org